

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَلِّ عَلَى عَلِيٍّ  
فَسَكَتَ إِنَّا نُسَاوُكُمْ وَفَسَقَ شَابَكُمْ وَلَمْ تَأْمُرُوا بِالْمَعْرُوفِ  
وَلَمْ تَنْهُوْ أَعْنَ الْمُنْكَرِ؟

وسائل الشيعة ج ١١

# پژوهشی پیرامون علل اخراجات اصلاحی دخراجن

آنچه در ذیل خواهد  
که در سال ۶۳  
انجمن اولیاء و  
بی‌شک به عنوان اولین کاریزوهشی خالی از نقص و اشکال است.

آمد خلاصهای است از یک تحقیق  
توسط واحد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی  
مربیان صورت پذیرفته است

دانش آموزان را پیگیری و بر طرف ننمایند این  
فضای آموزشی رسالت خویش را در تربیت انجام  
نداده و حتی بر خلاف آن عمل نموده است .  
حال باید دید با توجه به هشداری که حضور این  
همه مجرمین نوجوان و جوان در مراکز اصلاحی  
و بازسازی تربیتی به مسئولین اجتماعی میدهد  
آنها چه وظایفی در پیشگیری از تکرار این  
مسئلی داشته و چه تدبیری لازم بنظر میرسد .  
۱- در بعد آموزش و پرورش : آموزش و پرورش  
تعیین کننده صلاح و فساد جامعه است ، لذا  
باید برنامه ریزیهای آن بانهایت دقت و توجه  
انجام پذیرد . در تدوین کتب درسی توجه  
به ضرورتهای جامعه ، روحیات دانش آموزان در  
هر سن ، مختصات فرهنگی ، جغرافیایی و اقتصادی  
استانها و مناطق امری اجتناب ناپذیر است و  
مهم ترین وظیفه آموزش و پرورش در این باب  
افزایش آگاهیها و معلومات ضروری مردمیان و  
اولیاء در زمینه های تربیتی است .  
۲- در بعد قانونی و قضایی : شایسته است  
قانونگذاریها و پیگرد های اجرایی آن تنها متوجه  
 مجرم نبوده و تمامی عوامل و زمینه های اجتماعی  
اعم از مراکز تفریحی و وسایل ارتباط جمعی  
و ..... و دقیقاً " تحت کنترل قرار گیرند .  
۳- ایجاد مراکز فعالیت و تفریح سالم برای  
گروه های سنی و جنسی مختلف .  
۴- توسعه مراکز مشاوره و راهنمایی و تاسیس  
کلینیک های روانشناسی جهت مراجعت اولیاء  
و مردمیان و کسب راه حل برای مشکلات فرزندان .  
این تحقیق در کانون حمایت و هدایت اسلامی  
و بین ۱۵۷ نفر از خواهرانی که در این مرکز  
سرپرستی می شده اند انجام پذیرفته است .  
- متوسط سن افراد مورد تحقیق ۱۹ سال بوده  
است .

در جوامع متعدد معمول و  
مرسوم است که زمانی به سراغ مجرم میروند که جرم  
صورت پذیرفته وقصد مجازات مجرم را  
دارند . لیکن احکام قضایی اسلام هدف از تعزیر  
ومجازات را اصلاح فردو جامعه و پیشگیری از تکرار  
و شیوع جرائم می دانند نه انتقام از مجرم و تشیی  
و جدان قانون ، ولذا چگونگی این قوانین مبنی  
بر شناخت شرایط و عوامل و زمینه های وقوع جرم  
است .  
وکلاً ردپای ناسازگاریها و عصیانها و خلافکاریها  
و سرانجام اعمال ضد اخلاقی را باید در علل و  
عواملی چند سراغ گرفت از جمله ناشریات منفی  
اجتماعی از قبیل رواج فساد و فحشا ، وسایل  
ارتباط جمعی فاسد ، عدم اجرای صحیح قوانین  
نقایص موجود در نظام آموزش و پرورش و ضعیت  
فرهنگی و اقتصادی جامعه ، نارسانیها و اختلالات  
روحی و .....  
اما شاید مهمترین عامل رابتوان " خانواده " و

ناشریات مستقیم و غیر مستقیم تربیتی آن دانست  
چه در آنجا که باید آموزیها و برخوردهای ضد  
تربیتی الگوهایی غلط پیش روی فرزندان می -  
گذارند و چه در آنجا که با تسامح و اهمال کاری در  
تربیت زمینه های فساد و تباہی آنها را فراهم  
می آورند و شاید بر مبنای همین اهمیت است که  
یکی از کارشناسان تربیت میگوید : " هرداد گاهی  
که برای محاکمه کودکان تشکیل میشود نخست لازم  
است والدین او در آن محاکمه شوند . "

البته مدرسه و مسائل داخل آن نیز  
مجموعه ای است از عوامل تربیتی و چنانچه محیط  
آن جذاب نباشد و دروس مناسب با روحیات  
دانش آموزان تنظیم نشود ، مردمیان به پرورش  
بچه ها توجهی نکرده و بروز علائم ناسازگاری

در مورد تقریباً  $\frac{1}{5}$  این افراد ازدواج و طلاق از مهمترین تحولات زندگی آنها بود.

در این مقطع سنی مسئله بلوغ و آشناei با مسائل جنسی برای دختران مطرح می‌شود لذا نظارت و کنترل و آگاه ساختن فرزندان امریست ضروری.

در مورد وضعیت تأهل : ۵۷ نفر از این افراد مجرد هستندکه ۴۵ نفر آنها قبلاً متاهل بوده و طلاق گرفته اند در مورد علت طلاق این عوامل ذکر شده‌اند : اختلاف با خانواده شوهر ، عدم تفاهم اخلاقی با شوهر، اشکال در عمل زناشوئی بیکاری شوهر، روابط نامشروع طرفین، اختلاف سنی و ...

نکته قابل توجه‌این است که سن ازدواج این افراد بین ۱۵ - ۱۲ سالگی بوده است و مدت زندگی مشترک بین ۲۵ روز تا ۶ سال :

نکات فوق ضرورت دقت و هوشیاری در امر ازدواج راشنzan می‌دهد. والدین باید در مورد سن ازدواج دختران دقت کرده و در صورت عدم آمادگی جسمی و روحی آنها را وادار به این امر ننمایند.

بعلاوه در مورد طرفین از لحاظ خصوصیات فکری و اخلاقی تحقیق کامل به عمل آورند تا از ازدواج‌جهای ناموفق پیشگیری شده باشد.

در مورد روابط خانوادگی و اخلاق خانواده ۴۴ درصد روابط خود را با والدین  $\frac{3}{5}$  درصد با خواهران و برادران بد توصیف کرده‌اند. ۵۵ درصد نیز اظهار نموده‌اند که بین والدینشان اختلاف وجود داشته است.

از بین رفتن صفاو صمیمت در خانواده و احساس امنیت و آسودگی نکردن در آن سبب سنتی پایبندی فرزندان و گستن آنها از آغاز شوشن خانواده می‌گردد.

- از نظر تحصیلات : ۲۲ درصد مطلقاً "سادند" داشته‌اند. ۳۱ درصد در حد ابتدائی در درصد در حد راهنمایی و ۱۱ درصد تحصیلات دبیرستانی داشته‌اند.

افزایش معلومات که در نتیجه سادن داشتن بوجود می‌آید موجب باروری فکر و تعقل انسان و افزودن قدرت مقاومت و حل مشکلات می‌گردد. مطالعه کتب و جزوایی عقیدتی و اخلاقی در زمینه حفظ حجاب، عفت و پاکدامنی و ... بیشتر شک در ساختار تربیتی روان افراد اثر می‌گذارد.

- در مورد علل توقف و عدم ادامه تحصیل ۱۱ مورد ازدواج را قید کرده‌اند. ۲۲ مورد عدم علاقه، ۱۰ مورد عدم امکانات و دور بودن مدرسه و ۳۵ مورد هم عدم رضایت و الدین و آشوبهای داخل خانه را ذکر کرده‌اند.

چه سا اگر این افراد ادامه تحصیل می‌دادند با دلسوزی مرتبان و تجربیاتی که خود بدست می‌آورندند دچار چنین مسائلی نمی‌شوند.

- در مورد بیماریها ۱۱ مورد بیماری عفونت مجاری ادرار و ۱۲ مورد ناراحتیهای عصبی را ذکر کرده‌اند. که ناشی از حوادث و فشارهای روحی بعد از فرار بوده است.

- در مورد اعتیاد از ۲۵ پاسخ ۲۰ مورد مثبت بوده است. اعتیاد مسئله ایست که شخص را به هر عملی و ادار می‌سازد بخصوص برای زنان و دختران که غالب جریانهای فساد اخلاق هم برایشان پیش می‌آورد.

- تحولات زندگی پساز ۱۲ سالگی: ۲۱ مورد ازدواج و طلاق، ۱۱ مورد فوت والدین و اختلافات خانوادگی . بقیه جوابها متفرقه بوده است.

تشکیل داده است .

در مورد اینکه آیا ذوستی از جنس مخالف داشته اند از هم پاسخ ۴۰ پاسخ مثبت بسوده است که از این تعداد ۲۰ نفر اعتراف به روابط نامشروع خود نموده اند .

متوجه سن فرار این افراد ۱۶ سال و سابقه آن مکرر بوده حتی تا ۵۰ بار هم ذکر نموده اند . البته تکرار فرار می تواند بدلیل ادامه همان عوامل اولیه فرار باشد که این افراد اختلافات خانوادگی ، عاشق شدن را نام بردۀ اند . گاه عدم پذیرش خانواده بدلیل اولین فرار و یا مواجه شدن با مشکلات جدید نیز میتواند موجب تکرار فرار گردد . این فرارها اغلب به همراه دوست پسر دوست دختر و خواهر صورت گرفته است .

در مورد اعتیاد والدین از ۲۹ نفر ۱۸ نفر اعتراف به اعتیاد پدر نموده اند . کاهش قدرت کنترل خانواده و بصورت موجودی جا مد در حال خماری و نشگی در گوشاهای نشستن و بدتر از همه به خانه آوردن دوستان معتماد و فاسد بی شک زمینه های اعتیاد و انحراف سایر اعضاء را نیز فراهم می آورد .

در مورد مشاهدات و مطالعات این افراد که مطمئناً " بخشی از ساختمان فکری آنها را تشکیل داده و در تحریک روحیات آنها موثر بوده باید گفت : ۳۹ درصد فیلمهای غم انگیز و ماجراهای پلیسی را ذکر نموده اند . که میتوانسته اند شاند هنده هیجانات و ماجراجوییها و افسردگی شدید این افراد باشند مطالعات این افراد را نیز اغلب کتب عشقی و ماجراهای افراد فریب خورده

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی